

Ruimte per inwoner, 1900-2015

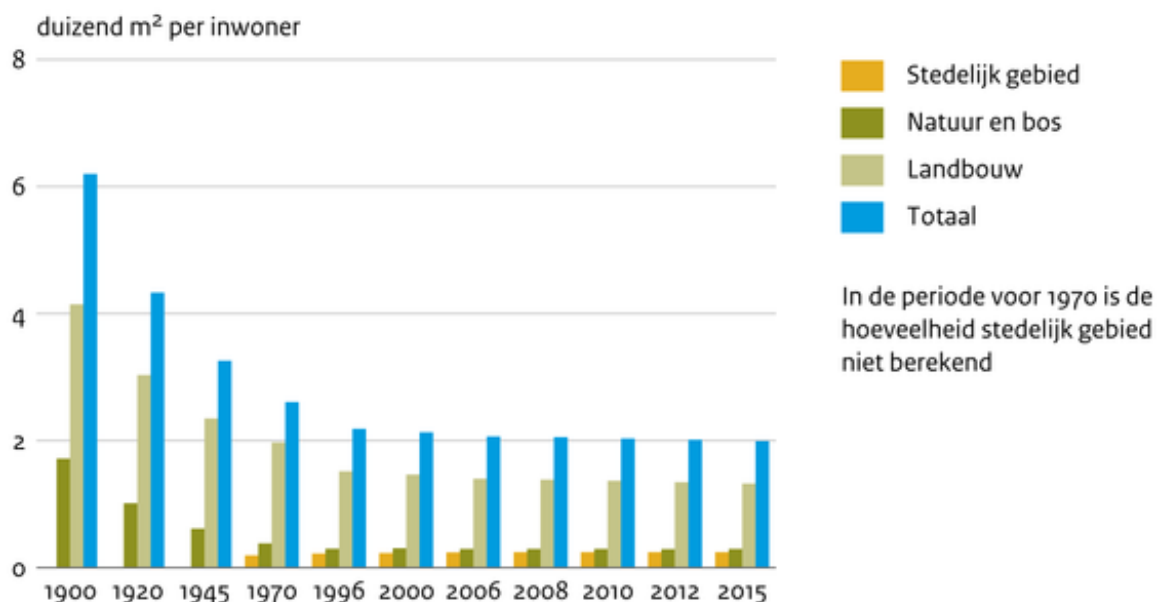
Indicator | 21 april 2020

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

Door de sterke groei van de Nederlandse bevolking tussen 1900 en 2015 is beschikbare ruimte per inwoner in deze periode met meer dan 67% afgenomen. De ruimte per inwoner in Nederland is niet gelijkmatig verdeeld over het land. Het beeld van het ruimtegebruik in Nederland zal voor een inwoner van Groningen anders zijn dan voor een inwoner van Zuid-Holland.

[figuurgroep]

Ruimte per inwoner

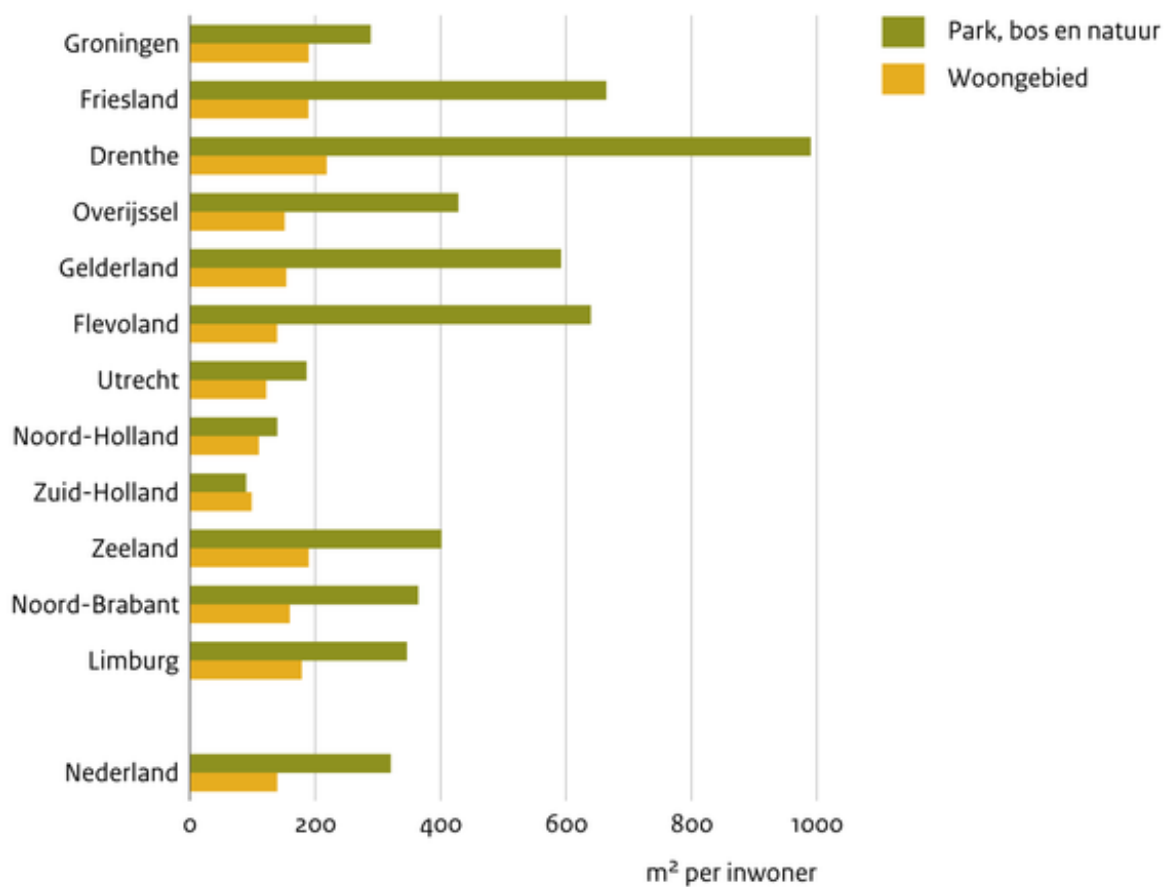

Bron: CBS

CBS/feb20
www.clo.nl/nl006211

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(ods\)](#) [3]

Woongebied en groen per inwoner per provincie, 2015

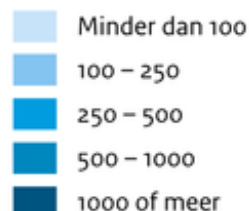

Bron: CBS

CBS/feb20
www.clo.nl/nl006211

- [Download figuur](#) [4]
- [Download data \(ods\)](#) [5]

Hoeveelheid groen* per inwoner per gemeente, 2015

 Aantal m²

*) Groen: Park en plantsoen, dagrecreatief terrein, bos, nat en droog natuurlijk terrein

Bron: CBS

 CBS/feb20
www.clo.nl/nl006211

- [Download figuur](#) [6]
- [Download data \(ods\)](#) [7]

[/figuurgroep]

Afname ruimte per inwoner

De Nederlandse bevolking groeide tussen 1900 en 2015 van 5,1 naar 16,9 miljoen mensen. Door deze sterke groei is de totale beschikbare ruimte per inwoner met meer dan twee derde afgenomen. Grootschalige landuitbreidingen in het IJsselmeer heeft nauwelijks effect gehad op deze afname. Hoewel de totale oppervlakte aan natuur en bos de laatste twintig jaar is toegenomen, heeft de grootste afname in het aantal beschikbare m² per inwoner zich juist in deze categorieën voorgedaan. De hoeveelheid natuurlijk terrein per inwoner is van ruim 1700 m² in 1900 gedaald naar slechts 295 m² in 2015. In de laatste paar decennia bleef de oppervlakte natuurlijk terrein per inwoner nagenoeg constant.

- [indicator=nl0060]

Woongebieden

In de oppervlakte woongebied per inwoner zijn grote verschillen tussen de landsdelen te ontdekken. In de noordelijke en zuidelijke provincies is deze oppervlakte hoger dan in de provincies Utrecht, Noord-Holland en Zuidholland. Dit heeft te maken met de hogere bevolkings- en bebouwingsdichtheid in de woonplaatsen in de Randstad.

Parken, bossen en natuurgebieden

In provincies in het noorden en midden van het land is meer ruimte voor parken, bossen en natuurgebieden. Zo beschikt Gelderland met de Veluwe over veel bos, heeft Flevoland met de Oostvaardersplassen veel natuur binnen de provinciegrenzen en zorgen de o.a. Waddeneilanden voor het grote areaal natuur in Friesland. Door de relatief lage bevolkingsdichtheid in met name de noordelijke provincies wordt de oppervlakte groen per inwoner hier nog verder vergroot. De provincie Zuid-Holland beschikt verreweg over het minste groen per inwoner. Dit is de enige Nederlandse provincie waar de oppervlakte groen per persoon zelfs kleiner is dan de oppervlakte woongebied.

Wanneer de cijfers per gemeente worden bekeken dan zijn een paar clusterings van hoeveelheid groen per inwoner te vinden in Gelderland (Veluwe), Flevoland, Drenthe, het grensgebied van Noord-Brabant en de Waddeneilanden. Belangrijke kanttekening bij deze weergave is dat inwoners van gemeenten zich niet per se houden aan gemeentegrenzen bij het gebruik van groen. Zo kan het zijn dat bewoners van een weinig groene stedelijke gemeente veel gebruik maken van parken, bossen en natuurgebieden van naastgelegen rustiger gemeenten.

Referenties

- CBS (2003). [Bodemgebruik in Nederland geharmoniseerd met TOP10Vector](#) [8]. Den Haag / Heerlen.
- CBS (2018). [StatLine: Bodemgebruik Nederland 1996-2015](#) [9]. CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2018). [StatLine: Bodemgebruik per gemeente](#). [10] CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2018). [StatLine: Bodemgebruik per provincie, vanaf 1900](#) [11]. CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2017). [StatLine: Bevolkingsontwikkeling vanaf 1899](#) [12]. CBS, Den Haag / Heerlen.

Relevante informatie

- [indicator=nl0060]
- [indicator=nl0061]
- Bestand Bodemgebruik Nederland (BBG) is te bekijken op de website van [Publieke Dienstverlening op de Kaart](#) [13].
- Meer gegevens over het bodemgebruik is te vinden in de databank [StatLine](#) [14] van het CBS.

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Ruimte per inwoner, 1900-2015

Omschrijving

Ruimtegebruik per inwoner voor een aantal vormen van bodemgebruik. Met name woonterrein, natuurlijk terrein en bos.

Verantwoordelijk instituut

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

Berekeningswijze

De korte onderzoeksbeschrijving [Bodemgebruik](#) [15] (CBS, 2005) geeft informatie over de berekeningsmethode. Tussen 1985 en 1989 is de wijze van gegevensverzameling gewijzigd. Voor 1989 werden de gegevens aangeleverd door de gemeenten. Vanaf 1989 vindt de inventarisatie plaats aan de hand van luchtfoto's. Met ingang van het onderzoeksjaar 2000 wordt bij de inventarisatie van het bodemgebruik een nieuwe methodiek gevolgd. Vanaf dat jaar wordt gebruik gemaakt van de basisgeometrie van het digitale topografische basisbestand van de Topografische Dienst Nederland (TOP10Vector)(CBS, 2003). De oppervlakte stedelijk gebied bestaat uit bebouwde terreinen en semi-bebouwde terreinen. Met deze selectie zijn alle tot dusver gemaakte jaargangen vergelijkbaar. Oppervlakte per gebruikscategorie per provincie en gemeente wordt gedeeld door het aantal inwoners. Voor de bepaling van groen is gebruik gemaakt van Park en plantsoenen, dagrecreatieve terreinen, bossen, natte en droge natuurlijke terreinen.

Basistabel

[StatLine: Bodemgebruik per provincie, vanaf 1900](#) [11] (CBS, 2018).

[StatLine: Bodemgebruik Nederland 1996-2015](#) [9] (CBS, 2018).

Geografisch verdeling

Nederland, provincies, gemeenten

Andere variabelen

Voor de meeste hoofdterreintypen zijn er meer onderverdelingen beschikbaar dan in de tabel hierboven worden weergegeven.

Verschijningsfrequentie

Eens in de twee à drie jaar

Achtergrondliteratuur

[Bodemgebruik in Nederland geharmoniseerd met TOP10Vector](#) [8](CBS, 2003).

Korte onderzoeksbeschrijving [Bodemgebruik](#) [15] (CBS, 2005).

Betrouwbaarheids codering

Schatting gebaseerd op een groot aantal zeer accurate metingen, waarbij representativiteit van de gegevens vrijwel volledig is.

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2020). [Ruimte per inwoner, 1900-2015](#) [16] (indicator 0062, versie 11 , 21 april 2020). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl006211>

Links

- [1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0062>
- [2] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0062_001g_clo_11_nl.png
- [3] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0062-001g-clo-11-nl.ods>
- [4] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0062_002x_clo_11_nl.png
- [5] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0062-002x-clo-11-nl.ods>
- [6] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0062_004k_clo_11_nl.png
- [7] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0062-004k-clo-11-nl.ods>
- [8] <http://www.cbs.nl/NR/exeres/71760C02-4D94-4DA3-A2AF-D77FE15091C3>
- [9] <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/70262ned/table?dl=31359>
- [10] <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/70262ned/table?dl=168B7>
- [11] <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/37105/table?dl=31361>
- [12] <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/37556/table?dl=31365>
- [13] <https://www.pdok.nl/viewer/>
- [14] <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/>
- [15] <http://www.cbs.nl/NR/exeres/950C372C-0600-4230-9D45-F2076073294A>
- [16] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl006211>